

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2120

Vragen van de leden **Paul** en **Verkuijlen** (beiden VVD) aan de Ministers voor Primair en Voortgezet Onderwijs en van Justitie en Veiligheid over *het artikel «Zorgen om schade aan schoolgebouwen in heel Nederland door geweld hangjongeren»* (ingezonden 2 maart 2023).

Antwoord van Minister **Yeşilgöz-Zegerius** (Justitie en Veiligheid), mede namens de Minister voor Primair en Voortgezet Onderwijs (ontvangen 3 april 2023).

Vraag 1

Bent u bekend met het artikel «Zorgen om schade aan schoolgebouwen in heel Nederland door geweld hangjongeren» en wat is uw reactie op het artikel?¹

Antwoord 1

Ja. Scholen en de omgeving van scholen moeten een veilige plek zijn voor kinderen en jongeren om op te groeien en zich te ontwikkelen. Het is onacceptabel dat dit wordt doorkruist door vandalisme. Dit zorgt niet alleen voor financiële schade, maar ook voor overlast en onveiligheidsgevoelens van leerlingen en bewoners in de buurt.

Vraag 2

Kunt u een inschatting geven van de omvang van de schade aan schoolgebouwen per jaar door jeugd vandalisme?

Antwoord 2

Er zijn geen cijfers beschikbaar over de omvang van schade aan schoolgebouwen.

Vraag 3

Hoe vaak kan de schade worden verhaald op de daders en hun ouders?

Antwoord 3

Dat is niet bekend, want er bestaat geen alomvattende registratie van verhaalde schade in dergelijke gevallen.

¹ De Telegraaf, 27 februari 2023; <https://www.telegraaf.nl/nieuws/869985142/zorgen-om-schade-aan-schoolgebouwen-in-heel-nederland-door-geweld-hangjongeren>.

Schade kan op verschillende manieren worden verhaald. Een vordering tot schadevergoeding kan tussen twee partijen onderling worden afgehandeld. Komen partijen er onderling niet uit, dan kunnen zij zich tot de burgerlijke rechter wenden. Als ouders zijn verzekerd zal de verzekeraar de schade voldoen. Het Verbond van Verzekeraars houdt niet bij hoe vaak ouders schade claimen die is veroorzaakt door hun kinderen. Ook de Rechtspraak houdt geen cijfers bij van aantallen dan wel uitkomsten van procedures bij de burgerlijke rechter die zien op de aansprakelijkheid bij geleden schade in dergelijke gevallen.

Vraag 4

Wat doet u om schade vaker te verhalen op jongeren en ook ouders vaker aansprakelijk te stellen voor geleden schade?

Antwoord 4

Middels de kabinetsreactie op de initiatiefnota «Opvoeden die handel» van het lid Verkuijlen (VVD) is uw Kamer geïnformeerd over de lopende verkenning naar het vergroten van de betrokkenheid van ouders bij de preventie van delictgedrag van hun kind. Daarin wordt nader ingegaan op de mogelijkheid tot uitbreiding van de ouderaansprakelijkheid.²

Vraag 5

Hoe vaak worden de daders veroordeeld voor vandalisme?

Antwoord 5

De Raad voor de Rechtspraak hanteert vernieling van schoolgebouwen niet als afzonderlijke registratiecategorie. Er zijn daarom geen cijfers beschikbaar over het aantal veroordelingen voor vandalisme in het kader van vernieling aan schoolgebouwen.

Vraag 6

Hoe vaak worden daders van jeugd vandalisme doorverwezen naar Halt?

Antwoord 6

Bij Halt wordt de registratiecategorie «vernieling» gehanteerd voor jongeren die in dat kader worden doorverwezen. Hierover zijn de volgende cijfers bekend.

	2018	2019	2020	2021	2022
Vernieling	694	788	681	392	333

Vraag 7

Welke maatregelen treft u om deze jeugd vandalen aan te pakken?

Antwoord 7

Bij de aanpak van jeugd vandalisme wordt in eerste instantie ingezet op opsporing voor strafrechtelijke aanpak van daders. Daarnaast is er de mogelijkheid voor gedupeerden van een onrechtmatige daad om daders civielrechtelijk aansprakelijk te stellen. Daders vanaf 14 jaar kunnen op deze wijze aansprakelijk worden gesteld voor geleden schade. Bij daders tot en met 15 jaar kunnen ook de ouders aansprakelijk gesteld worden.

Vraag 8

Is er landelijk beleid voor scholen voor de aanpak van vandalisme? Zo ja, hoe worden ouders, scholen en buurtbewoners hierbij betrokken?

Antwoord 8

Scholen kunnen een preventietraining aanvragen bij Bureau Halt. Naast voorlichtingen aan leerlingen organiseert Halt ook ouderbijeenkomsten waarin ouders inzicht wordt gegeven over het gedrag van jongeren.

² Kamerstuk 36 262, nr. 3.

Daarnaast wordt zoals aangegeven in het antwoord op vraag 7 voor de aanpak van jeugd vandalisme ingezet op opsporing voor strafrechtelijke aanpak van daders en loopt zoals vermeld in het antwoord op vraag 4 een verkenning naar de betrokkenheid van ouders bij de preventie van delictgedrag van hun kind.

Vraag 9

Deelt u de mening dat kinderen ook na schooltijd veilig moeten kunnen spelen op schoolpleinen?

Antwoord 9

Ja. Een schoolplein moet een prettige en veilige plek zijn voor kinderen om te spelen. Er zijn echter schoolpleinen die niet kunnen worden afgesloten en/of onderdeel zijn van de openbare ruimte. Als het spelen op deze schoolpleinen buiten schooltijden plaatsvindt, bijvoorbeeld in het weekeind, zal dat buiten toezicht van de school gebeuren.

Vraag 10

Deelt u de mening dat cameratoezicht op schoolpleinen de veiligheid van kinderen kan vergroten?

Antwoord 10

Cameratoezicht kan meerdere doelen dienen. Zo kunnen camera's op een openbare plaats of andere daartoe aangewezen plaats op grond van artikel 151c van de Gemeentewet door de burgemeester worden ingezet indien dat in het belang van de handhaving van de openbare orde noodzakelijk is. Particulieren en bedrijven kunnen camera's inzetten voor de beveiliging van goederen, gebouwen of personen. Sommige camera's worden (op bepaalde momenten) direct uitgekeken en hebben een toezichtfunctie. Andere camera's worden alleen achteraf of slechts na een incident uitgekeken.

Voor een (preventieve) aanpak van vandalisme en voor het voorkomen van onveiligheidsgevoelens van leerlingen of bewoners in de buurt, kan een deel van de oplossing worden gezocht in het plaatsen van camera's, maar dit zal altijd onderdeel zijn van een breder pakket aan maatregelen. Naast eventuele camera's en hekwerk kunnen namelijk ook andere maatregelen een goed preventief alternatief bieden. Denk hiervoor aan het realiseren van alternatieve ontmoetingsplekken voor jongeren, groen en verlichting slim op elkaar afstemmen, zichtlijnen zo lang mogelijk maken en open houden in combinatie met het creëren van levendigheid in de omgeving voor meer sociale controle.

Vraag 11

Kunt u toezeggen dat u in gesprek gaat met scholen en gemeenten om cameratoezicht op schoolpleinen te stimuleren?

Antwoord 11

Om vandalisme of onveiligheidsgevoelens op schoolpleinen aan te pakken is het belangrijk, en vooral aan scholen en de betreffende gemeente zelf, om samen met betrokken partijen de veiligheidsrisico's van een locatie in kaart te brengen en oplossingen te ontwikkelen om deze risico's te verkleinen. Zij moeten hierin een eigen afweging maken. Het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid heeft in samenwerking met het Ministerie van Justitie en Veiligheid afgelopen januari een vernieuwde veiligheidseffectrapportage gepubliceerd die dit proces faciliteert.³ Het tijdig inzetten van dit instrument draagt bij aan de aanpak van criminaliteit en overlast in de omgeving en bij het voorkomen van onveiligheidsgevoelens van bewoners in een gebied.

³ Handreiking veiligheidseffectrapportage (VER) Veiligheidseffect- rapportage (VER) (hetccv.nl).

Vraag 12

Deelt u de mening dat het wenselijk is – in lijn met de initiatiefnota over de aanwas van jongeren in de criminaliteit «opvoeden die handel»⁴– de wettelijke aansprakelijkheid van ouders uit te breiden, juist in de context van de situatie die wordt geschetst in het artikel? Kunt u dit antwoord toelichten?

Antwoord 12

Middels de kabinetsreactie op de initiatiefnota «Opvoeden die handel» van het lid Verkuijlen (VVD) is uw Kamer geïnformeerd over de lopende verkenning naar het vergroten van de betrokkenheid van ouders bij de preventie van delictgedrag van hun kind. Daarin wordt nader ingegaan op de mogelijkheid tot uitbreiding van de ouderaansprakelijkheid.⁵

⁴ Kamerstuk 36 261, nr. 2.

⁵ Kamerstuk 36 262, nr. 3.